

Spar Nord **puljenyt**

AUGUST 2017

Markedskommentar 1. halvår 2017

Global, synkron vækst

Af chefanalytiker Martin Lundholm, mlu@sparnord.dk, tlf. 96 34 40 55

- 1. halvår 2017 var økonomisk set kendetegnet ved global, synkron vækst. I Eurozonen og USA fortsætter centralbankerne med at normalisere pengepolitikken; i EU med museskridt og i USA med øget tempo.
- Styrkelsen af euroen har haft stor betydning for afkastet på aktier set fra en dansk investors synspunkt. Danske aktier var igen i toppen afkastmæssigt med et afkast på hele 15,3 pct. i 1. halvår.
- Statsobligationer gav i 1. halvår negativt afkast, mens europæiske virksomhedsobligationer med den laveste kredit-rating blev højdespringeren afkastmæssigt på obligationsmarkederne.
- Vi forventer moderat global vækst, lav, men svagt stigende inflation, og fortsat ekstrem lempelig pengepolitik. Det er vores vurdering, at den største risiko for de finansielle markeder er kraftigt stigende lange renter.

AKTIEBEHOLDNINGEN I GRUPPE 1-4 FORDELT PÅ LANDE

USA	37,27%
Danmark	34,50%
Frankrig	7,63%
Tyskland	6,77%
Japan	3,56%
Kina	3,03%
Norge	2,22%
Sverige	1,35%
Schweiz	1,73%
Italien	1,06%
Holland	0,87%
	100,00%

Makroøkonomi

I Eurozonen har de økonomiske nøgletal og aktivitetsbarometre fortsat vist øget fremgang, som det fremgår af figur 1. I USA har væksten i 1. kvartal skuffet, men alt tyder på et comeback i 2. kvartal. Dette til trods for, at de økonomiske nøgletal er kommet svagere ud end forventet. I det hele taget er de meget høje forventninger, der kom i kølvandet på valget Trump som ny præsident for USA, blegnet noget. Men selv om det ikke går så meget frem, som mange havde forventet, ser USA ud til at fastholde en moderat vækst.

Den Europæiske Centralbank (ECB) vurderer nu, at de økonomiske udsigter er balancerede, hvor de tidligere betonedede risikoen på nedsiden. ECB vurderer også, at risikoen for deflation er væk. Derfor valgte ECB – på det seneste pengepolitiske møde den 8. juni – at droppe "eller lavere" om renteudsigterne, og alene konkludere, at "renten vil blive forblive lav i en længere periode". Dermed tog ECB endnu et museskridt i retning af normalisering af pengepolitikken og en understregning af, at vi har set rentebunden. Vi forventer, at ECB til september vil annoncere en udfasning af obligationsopkøbene i løbet af 2018. På rentemødet understregede ECB-chef Mario Draghi endnu engang, at renteforhøjelser først vil komme på tale, når opkøbsprogrammet er stoppet. Det betyder i vores optik, at renteforhøjelser tidligst vil kunne komme på tale i 2. halvår 2018.

Løn- og prisudviklingen synes både i Europa og USA fortsat at være underdrejet til trods for, at arbejdsløsheden er faldende, og i USA ligger under niveauet for det, som man kalder den naturlige arbejdsløshed. Samtidig har vi set faldende energi- og råvarepriser i år. Fraværet af tiltagende stigninger i lønninger og priser har været den helt store overraskelse i 2017. Er det en ny, permanent tilstand, eller vil inflationen komme før eller siden? Dette spørgsmål skiller vandene i finansmarkederne, og er derfor både en grobund for investeringsmuligheder og mulige, fremtidige overraskelser.

I USA signalerer den amerikanske centralbank (Fed) et langt kraftigere normaliseringsforløb af pengepolitikken, end markedet forventer. Fed signalerer således yderligere én renteforhøjelse i 2017 og tre renteforhøjelser i 2018, mens markedet kun indpriser én til to renteforhøjelser frem til udgangen af 2018. Hertil kommer, at Fed på rentemødet til september forventes at annoncere, hvordan de langsomt vil nedbringe beholdningen af obligationer, som Fed købte fra 2008-2014. Vi forventer, at amerikansk pengepolitik fortsat vil stimulere økonomien trods udsigterne til fortsat normalisering af pengepolitikken.

Aktier

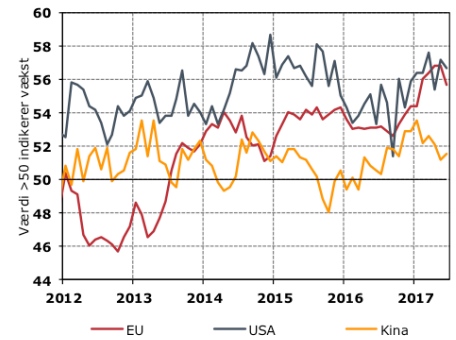
Styrkelsen af euroen har haft stor betydning for afkastet på aktier set fra en dansk investors synspunkt. Globalt set gav aktier et afkast på 3,1 pct. i 1. halvår målt i DKK, jf. tabel 1, hvilket dog dækker over regionale store forskelle. Europæiske aktier gav således et afkast på 6,7 pct. i 1. halvår 2017, mens amerikanske aktier kun gav et afkast på 1,1 pct. målt i DKK. Målt i USD gav amerikanske aktier derimod et afkast på 9,3 pct. i 1. halvår.

Det var de positive aktivitetsbarometre og forventningsindeks, der sammen med de fortsat lave renter drev aktiekurserne op i både 1. og 2. kvartal. Dertil kom, at indtjeningen i de børsnoterede selskaber generelt har oversteget markedets forventninger i første halvår.

Sektormæssigt klarede industri, IT og cyklisk forbrug sig bedst i 1. halvår af 2017 globalt set, mens energi og telekom klarede sig dårligst.

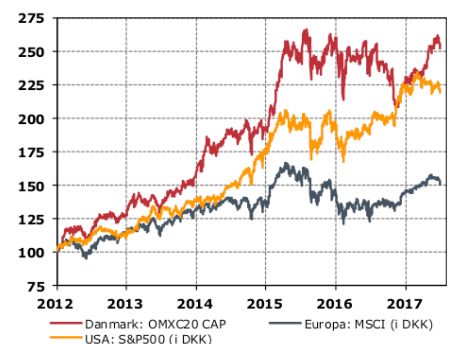
Danske aktier var igen i toppen afkastmæssigt med et afkast på hele 15,3 pct. i 1. halvår. Blandt de store danske aktier var højdespringerne FLSmidth, Vestas og DSV, der gav et afkast på hhv. 42,7 pct., 33,2 pct. og 28,0 pct. Pandora var den helt store taber blandt de store aktier med et tab på 32,6 pct. i 1. halvår. I bagtrogen finder vi også Novo Nordisk og Nordea, men dog med positive afkast på hhv. 11,6 pct. og 12,1 pct.

FIGUR 1: AKTIVITETSBAROMETRE, INDUSTRI OG SERVICE EUROZONEN, USA OG KINA

Kilde: Datastream og Markit

FIGUR 2: AKTIEMARKEDERNE I USA, EUROPA OG DANMARK. 01.01.2012 = 100

Kilde: Datastream

Obligationer

Renten på 10-årige europæiske statsobligationer startede året med at stige og svingede derefter omkring dette nye og lidt højere niveau, som det fremgår af figur 3. I USA oplevede man derimod et mindre rentefald og det skyldtes især, at de økonomiske nøgletal skuffede i forhold til forventninger, som beskrevet ovenfor.

Danske statsobligationer gav et tab på -0,4 pct. i 1. halvår målt på obligationer med 1-7 års løbetid. Derimod gav danske realkreditobligationer, målt bredt ifølge Nykredits Realkreditindeks, et positivt afkast på 1,4 pct. Det skyldes dels en stor udenlandsk efterspørgsel dels relativt beskedne ekstraordinære udtrækninger i de konverterbare realkreditobligationer.

Europæiske statsobligationer havde et relativt godt 2. kvartal med positive afkast. Det skyldes, at den politiske usikkerhed, der var knyttet til valg i blandt andet Frankrig, endte positivt set med investorerne briller. Europæiske statsobligationer gav et afkast på -0,7 pct. i 1. halvår.

Europæiske virksomhedsobligationer med den højeste kredit-rating (Investment Grade – IG) gav et afkast på 0,6 pct. Europæiske virksomhedsobligationer med den laveste kredit-rating (High Yield – HY) blev igen højdespringeren med et afkast på 4,1 pct., men afspejler også, at risikoen her er højest indenfor rentebærende aktiver.

Forventninger

Det er vores vurdering, at den globale vækst vil tiltage i 2017 relativt til et noget skuffende 2016.

I USA forventer vi, at de finanspolitiske stimuli i form af skattelettelser og infrastrukturinvesteringer tidligst vil komme sidst på året og vil formentligt være mindre end det, som Trump har lagt op til. Det er dog vores forventning, at USA i 2017 vil vende tilbage til vækstsporet omkring 2 pct., som har kendetegnet årene efter finanskrisen.

Samlet set forventer vi moderat global vækst, lav, men svagt stigende inflation, og fortsat ekstrem lempelig pengepolitik.

Den politiske risiko er aftaget i Eurozonen over de seneste måneder som følge af udfaldet af valgene i Holland og Frankrig. I USA er usikkerheden om størrelse, timing og sammensætning af finanspolitiske stimuli derimod snarere øget end mindsket. Den politiske risiko vurderes fortsat at være håndterbar investeringsmæssig.

Vi forventer, at de lange statsrenter vil være svagt stigende over de næste 3-6 måneder. Risikoen for kraftige rentestigninger er tiltagende i lyset af indikationer på et globalt, synkront opsving og at flere af de store centralbanker er på vej væk fra den ekstremt lempelige pengepolitik. Vi forventer, at både ECB og Fed vil annoncere yderligere normalisering af pengepolitikken i 2. halvår.

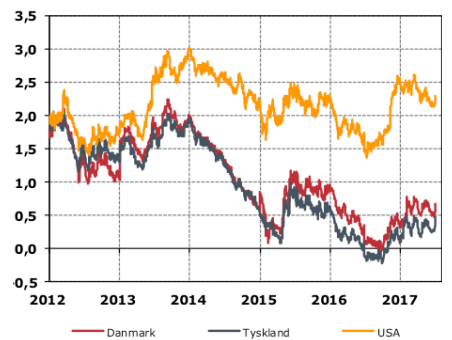
Vores makroøkonomiske hovedscenarier kombineret med lave lange statsrenter forventes at medføre en fortsat jagt på afkast, der forventes at komme specielt aktiemarkedet til gode. Aktier er relativt til obligationer fortsat attraktivt prisfastsat, men er dog absolut set dyre. Der er imidlertid ikke nogen tegn på en aktiebølge. Virksomhedsobligationer er fair til dyrt prisfastsat relativt til statsobligationer.

Det er vores vurdering, at den største risiko på 3-6 måneders sigt er kraftig stigende lange renter, der vil kunne medføre større usikkerhed og dermed udsving på både obligations- og aktiemarkedene.

Land	Indeks	1. halvår 2017	2. kvartal 2017
Aktier			
Danmark	KAX CAP	15,3%	6,7%
Europa	MSCI Europe	6,7%	0,7%
USA	S&P 500	1,1%	-3,4%
Fjernøsten	MSCI Asia Pacific	7,0%	-0,8%
Verden	MSCI World	3,1%	-2,2%
Obligationer			
Danmark	Statsobl. (1-7 år)	-0,4%	-0,3%
Danmark	Realkredit (Nykredit)	1,4%	0,5%
Europa	Statsobl. (>1 år)	-0,7%	0,7%
Europa	Investm. Grade (ML)	0,6%	0,4%
Europa	High Yield (ML)	4,1%	2,4%

Kilde: Bloomberg og BofA Merrill Lynch

FIGUR 3: RENTEN PÅ 10-ÅRIG STATSobligation

Kilde: Datastream

Gruppe 1

Har du Bankvalg og er du mellem 18 og 45 år, er din opsparing placeret i denne gruppe

Porteføljen gav i 2. kvartal 2017 et afkast på 0,39 pct., og for første halvår har afkastet været på 6,70 pct., hvilket er bedre end den generelle markedsudvikling.

Porteføljens aktier og obligationer har bidraget positivt til afkastet, både i 2. kvartal 2017 og i første halvår 2017.

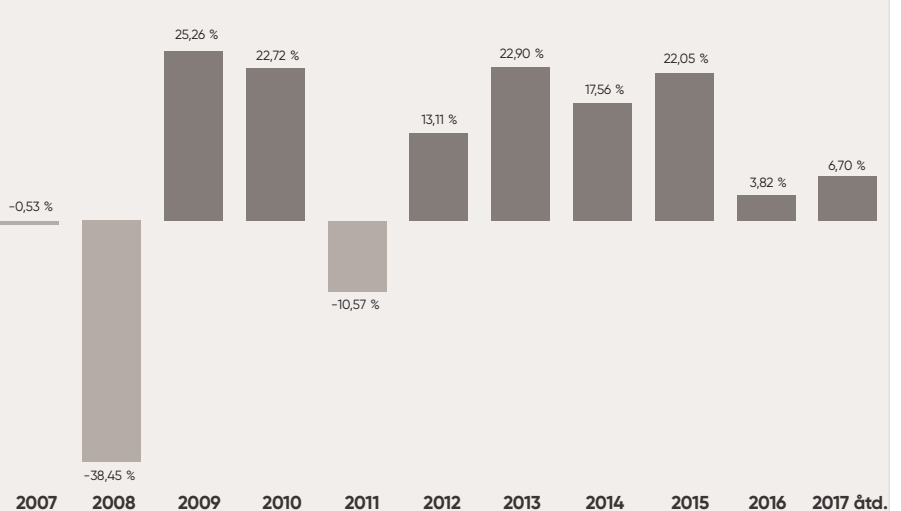
Aktivallokeringen har hverken haft en positiv eller negativ indflydelse på porteføljens samlede afkast i første halvår 2017.

Neutral investeringsstrategi

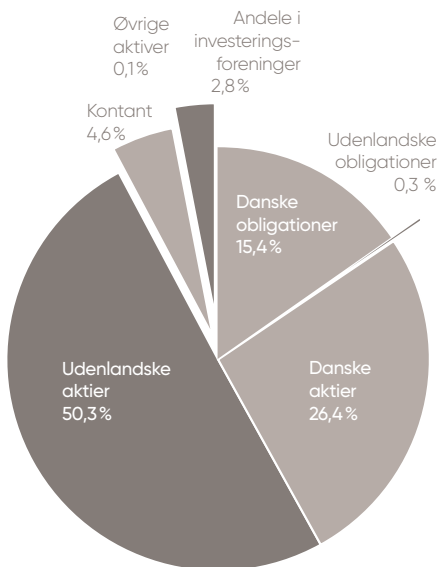
Aktier: 80%

Obligationer: 20%

AFKAST I PROCENT, 2007 - 1. HALVÅR 2017

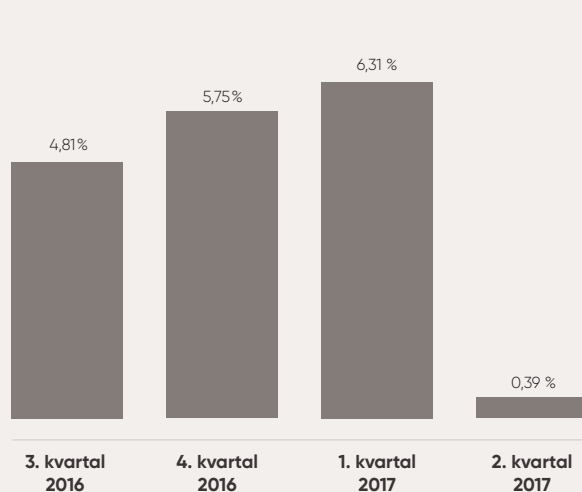
AKTIVSAMMENSÆTNING

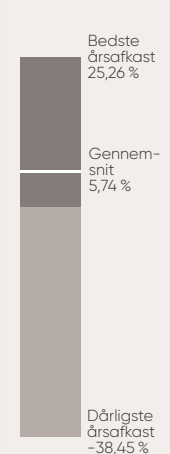
Kursværdi

Danske obligationer	314,2 mio. kr.
Udenlandske obligationer	6,8 mio. kr.
Investeringsforeninger	57,4 mio. kr.
Danske aktier	537,0 mio. kr.
Udenlandske aktier	1.024,5 mio. kr.
Kontant	93,5 mio. kr.
Øvrige aktiver	1,8 mio. kr.

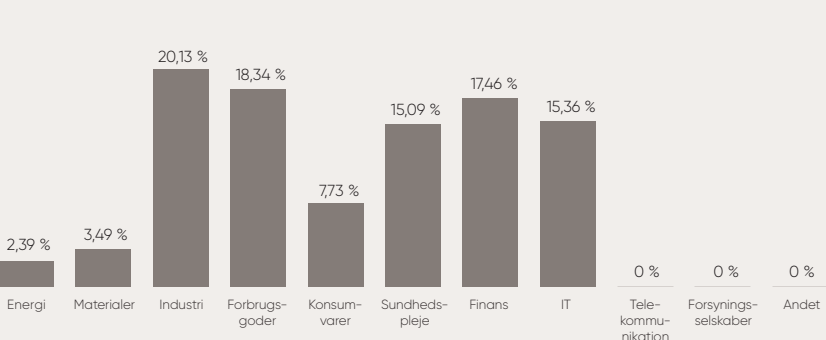
AFKAST I PROCENT PR. KVARTAL, 3. KVARTAL 2016 - 2. KVARTAL 2017

UDSVING I AFKAST, 2007-2016

AKTIEBEHOLDNING I PROCENT, FORDELTE PÅ BRANCHER

DANSKE AKTIER: 5 største positioner (i procent af danske aktier)

Genmab	14,0 %
Vestas Wind Systems	12,9 %
Novo Nordisk B	7,9 %
Danske Bank	7,4 %
Pandora	7,2 %

UDENLANDSKE AKTIER: 5 største positioner (i procent af udenlandske aktier)

Apple Inc	5,8 %
Renault Sa	5,1 %
Monsanto Co.	4,8 %
Facebook A	4,8 %
Amazon.com Inc.	4,7 %

OBLIGATIONER: 3 største positioner (i procent af obligationer)

1% Nykredit 2021	35,2 %
1% Realkredit DK 2021	12,4 %
2,5% Realkredit DK 2034	7,5 %

Gruppe 2

Har du Bankvalg og er du mellem 45 og 55 år, er din opsparing placeret i denne gruppe

Porteføljen gav i 2. kvartal 2017 et afkast på 0,39 pct., og for første halvår har afkastet været på 5,13 pct., hvilket er bedre end den generelle markedsudvikling.

Porteføljens aktier og obligationer har bidraget positivt til afkastet, både i 2. kvartal 2017 og i første halvår 2017.

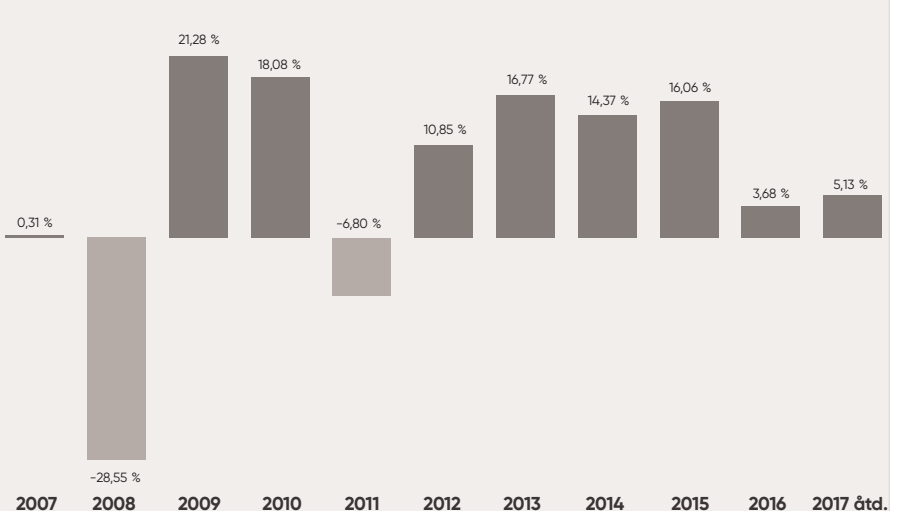
Aktivallokeringen har hverken haft en positiv eller negativ indflydelse på porteføljens samlede afkast i første halvår 2017.

Neutral investeringsstrategi

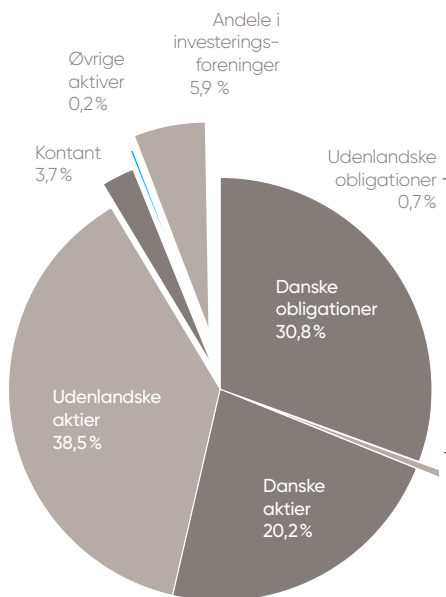
Aktier: 60%

Obligationer: 40%

AFKAST I PROCENT, 2007 - 1. HALVÅR 2017

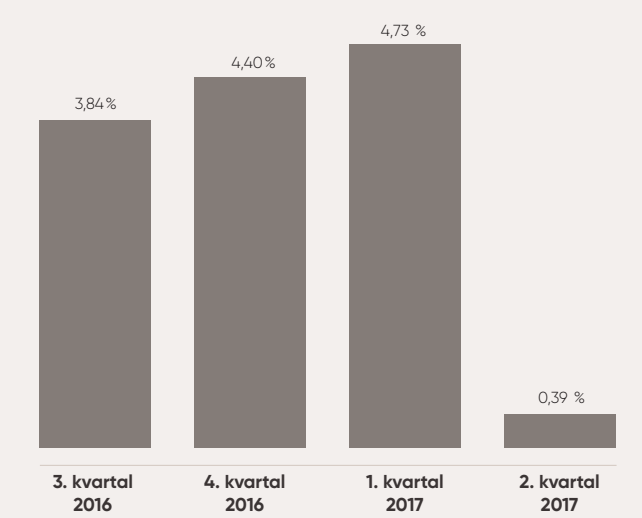
AKTIVSAMMENSÆTNING

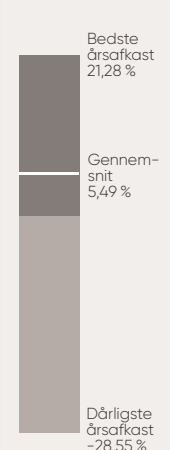
Kursværdi

Danske obligationer	1.116,6 mio. kr.
Udenlandske obligationer	25,1 mio. kr.
Investeringsforeninger	212,1 mio. kr.
Danske aktier	733,0 mio. kr.
Udenlandske aktier	1.396,2 mio. kr.
Kontant	134,0 mio. kr.
Øvrige aktiver	6,8 mio. kr.

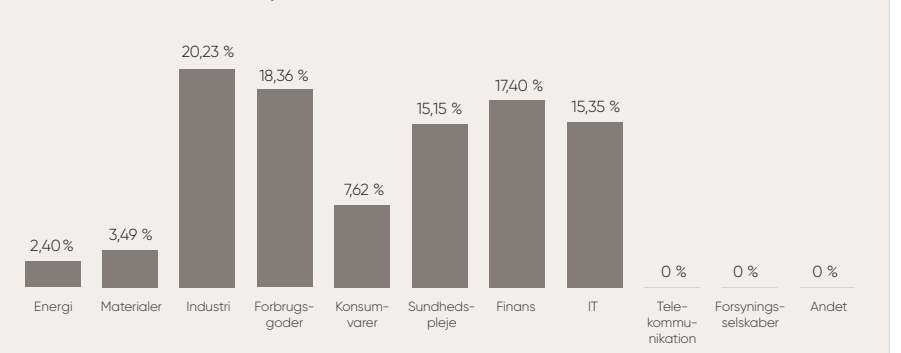
AFKAST I PROCENT PR. KVARTAL, 3. KVARTAL 2016 - 2. KVARTAL 2017

UDSVING I AFKAST, 2007-2016

AKTIEBEHOLDNING I PROCENT, FORDELT PÅ BRANCHER

DANSKE AKTIER: 5 største positioner (i procent af danske aktier)

Genmab	14,1 %
Vestas Wind Systems	12,9 %
Novo Nordisk	7,9 %
Danske Bank	7,4 %
Pandora	7,2 %

UDENLANDSKE AKTIER: 5 største positioner (i procent af udenlandske aktier)

Apple Inc	5,8 %
Renault Sa	5,1 %
Monsanto Co.	4,8 %
Facebook A	4,8 %
Amazon.com Inc	4,7 %

OBLIGATIONER: 3 største positioner (i procent af obligationer)

1% Nykredit 2021	28,2 %
1% Nykredit 2020	15,9 %
1% Realkredit DK 2021	13,6 %

Gruppe 3

Har du Bankvalg og er du mellem 55 og 65 år, er din opsparing placeret i denne gruppe

Porteføljen gav i 2. kvartal 2017 et afkast på 0,41 pct., og for første halvår har afkastet været på 3,29 pct., hvilket er bedre end den generelle markedsudvikling.

Porteføljens aktier og obligationer har bidraget positivt til afkastet, både i 2. kvartal 2017 og i første halvår 2017.

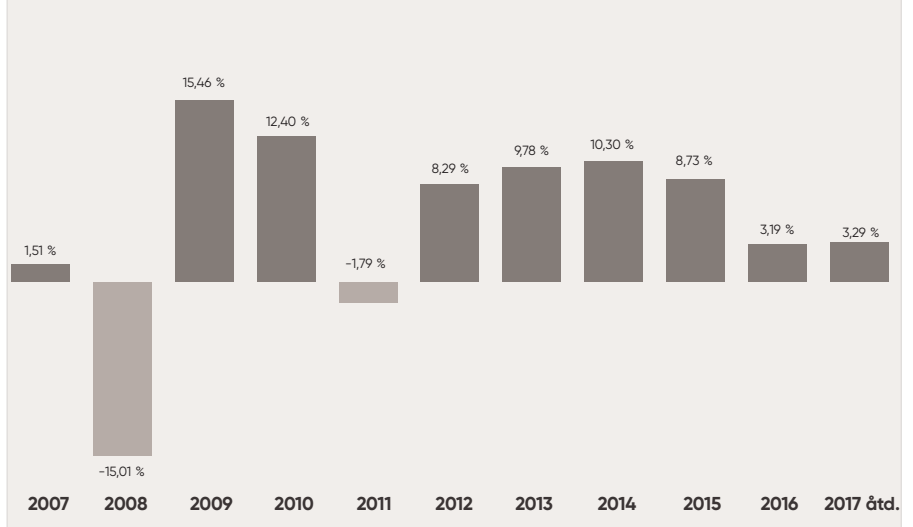
Aktivallokeringen har hverken haft en positiv eller negativ indflydelse på porteføljens samlede afkast i første halvår 2017.

Neutral investeringsstrategi

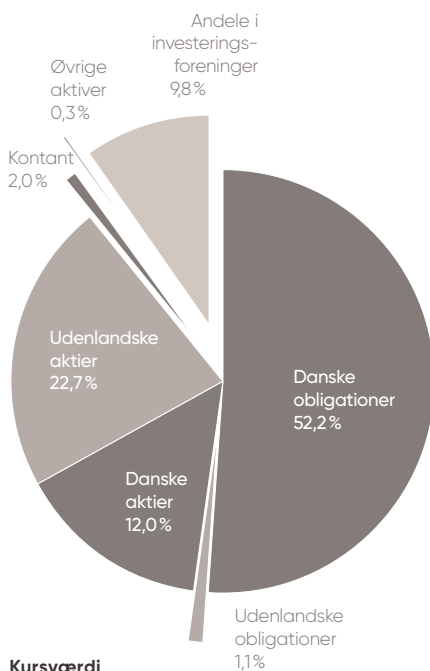
Aktier: 35%

Obligationer: 65%

AFKAST I PROCENT, 2007 - 1. HALVÅR 2017

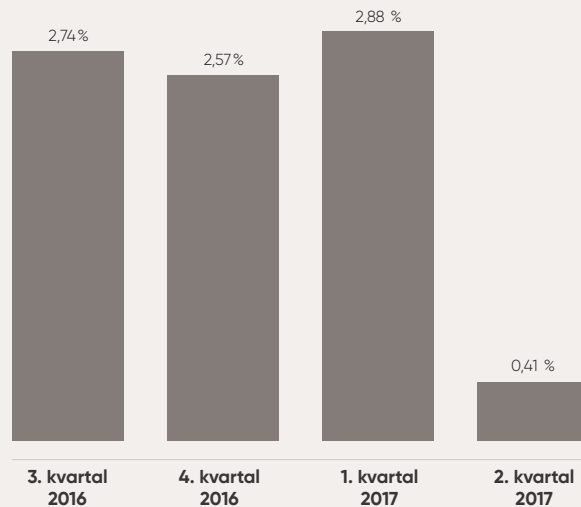
AKTIVSAMMENSÆTNING

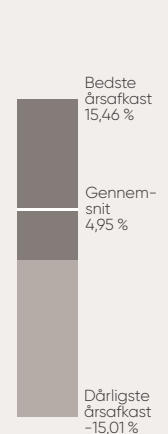
Kursværdi

Danske obligationer	3.213,3 mio. kr.
Udenlandske obligationer	65,3 mio. kr.
Investeringsforeninger	606,7 mio. kr.
Danske aktier	740,4 mio. kr.
Udenlandske aktier	1.395,9 mio. kr.
Kontant	120,6 mio. kr.
Øvrige aktiver	18,2 mio. kr.

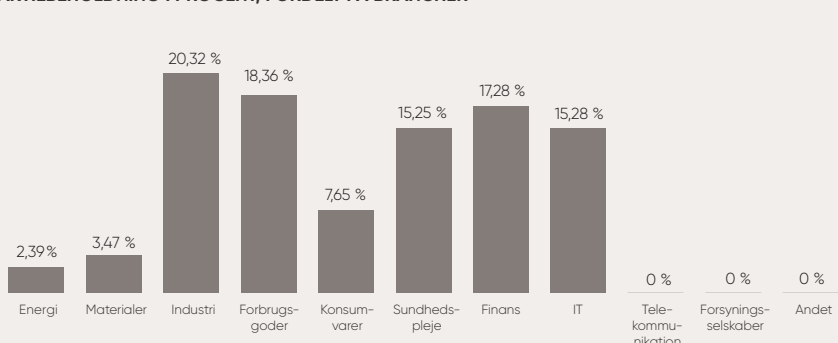
AFKAST I PROCENT PR. KVARTAL, 3. KVARTAL 2016 - 2. KVARTAL 2017

UDSVING I AFKAST, 2007-2016

AKTIEBEHOLDNING I PROCENT, FORDELT PÅ BRANCHER

DANSKE AKTIER: 5 største positioner (i procent af danske aktier)

Genmab	14,3 %
Vestas Wind Systems	12,9 %
Novo Nordisk B	7,8 %
Danske Bank	7,4 %
Pandora	7,3 %

UDENLANDSKE AKTIER: 5 største positioner (i procent af udenlandske aktier)

Apple Inc	5,8 %
Renault Sa	5,1 %
Monsanto Co.	4,8 %
Facebook A	4,7 %
Amazon.com Inc	4,7 %

OBLIGATIONER: 3 største positioner (i procent af obligationer)

1% Nykredit 2021	24,2 %
1% Nykredit 2020	16,0 %
1% Realkredit DK 2021	15,3 %

Gruppe 4

Har du Bankvalg og er du over 65 år, er din opsparing placeret i denne gruppe

Porteføljen gav i 2. kvartal 2017 et afkast på 0,42 pct., og for første halvår har afkastet været på 1,52 pct., hvilket er bedre end den generelle markedsudvikling.

Porteføljens aktier og obligationer har bidraget positivt til afkastet, både i 2. kvartal 2017 og i første halvår 2017.

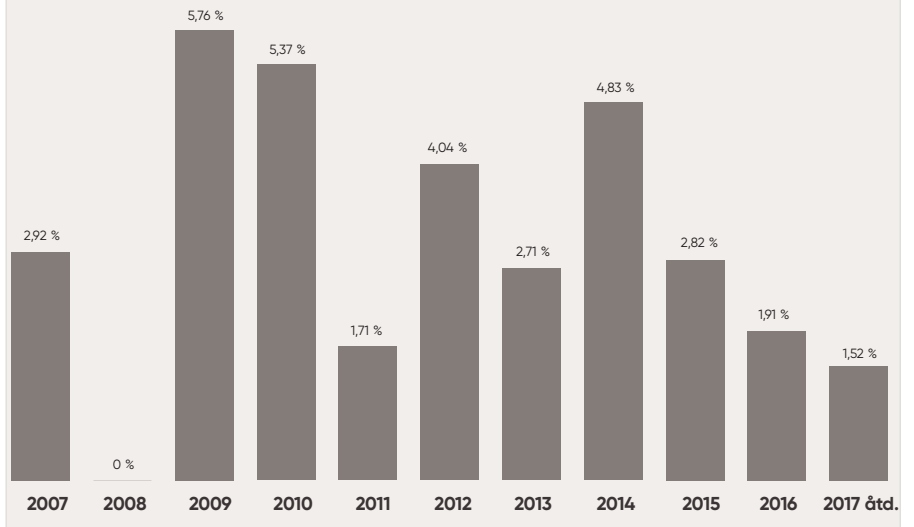
Aktivallokeringen har hverken haft en positiv eller negativ indflydelse på porteføljens samlede afkast i første halvår 2017.

Neutral investeringsstrategi

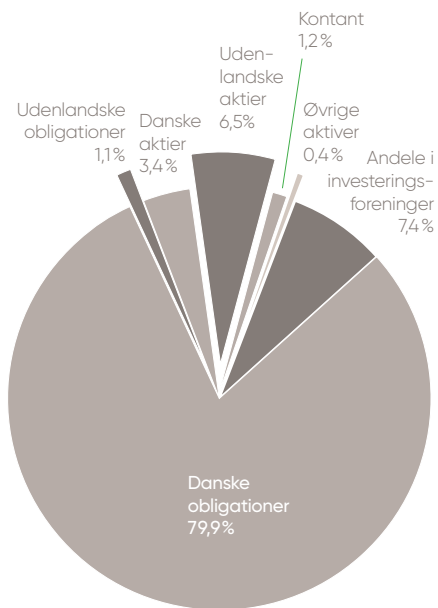
Aktier: 7,5%

Obligationer: 92,5%

AFKAST I PROCENT, 2007 - 1. HALVÅR 2017

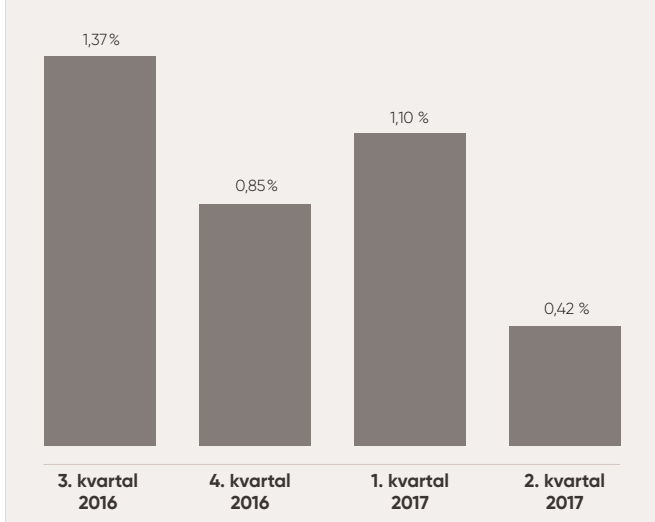
AKTIVSAMMENSÆTNING

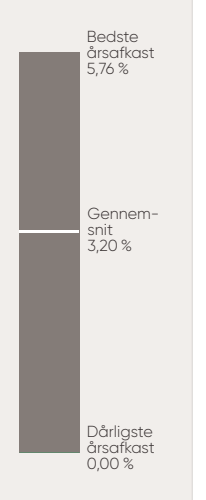
Kursværdi

Danske obligationer	2.272,9 mio. kr.
Udenlandske obligationer	30,5 mio. kr.
Investeringsforeninger	211,7 mio. kr.
Danske aktier	97,8 mio. kr.
Udenlandske aktier	185,5 mio. kr.
Kontant	35,1 mio. kr.
Øvrige aktiver	11,3 mio. kr.

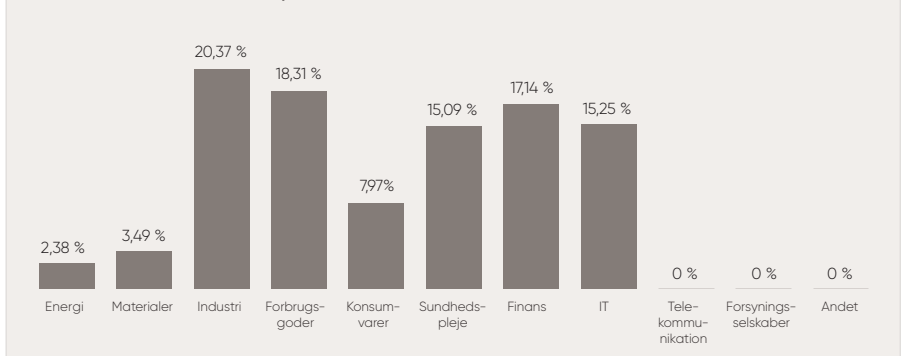
AFKAST I PROCENT PR. KVARTAL, 3. KVARTAL 2016 - 2. KVARTAL 2017

UDSVING I AFKAST, 2007-2016

AKTIEBEHOLDNING I PROCENT, FORDELT PÅ BRANCHER

DANSKE AKTIER: 5 største positioner (i procent af danske aktier)

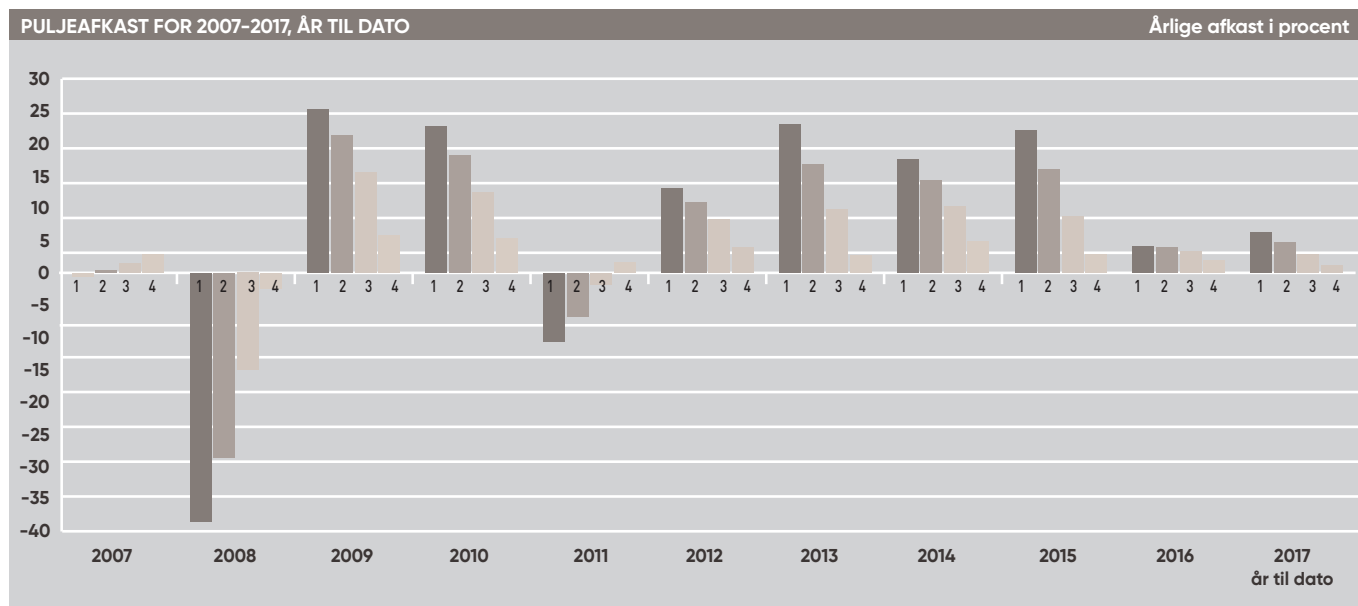
Genmab	14,1 %
Vestas Wind Systems	12,8 %
Novo Nordisk B	7,6 %
Danske Bank	7,3 %
Pandora	7,2 %

UDENLANDSKE AKTIER: 5 største positioner (i procent af udenlandske aktier)

Apple Inc	5,6 %
Renault Sa	4,9 %
Monsanto Co.	4,7 %
Facebook A	4,6 %
Amazon.com Inc	4,6 %

OBLIGATIONER: 3 største positioner (i procent af obligationer)

1% Nykredit 2021	22,2 %
1% Nykredit 2020	14,8 %
VAR Nykredit 2021	14,4 %

Puljeresultater

PULJENYTT - UDGIVES AF SPAR NORD BANK

Puljeafkast 2. kvartal 2017

Afkast i procent	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Skattepligtig afkast	0,0	0,0	0,1	0,2
Skattefrit afkast	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieafkast	0,4	0,4	0,3	0,2
Samlet afkast	0,4	0,4	0,4	0,4

Ansvarshavende:
Karsten Brøndum Idskov
Investeringskonsulent

Redaktion: Kim Sønderkov
Forretningsudvikling

Puljeafkast 1. kvartal 2017

Afkast i procent	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Skattepligtig afkast	0,1	0,1	0,2	0,3
Skattefrit afkast	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieafkast	6,2	4,6	2,7	0,8
Samlet afkast	6,3	4,7	2,9	1,1

Spar Nord Bank
Skelagervej 15, postboks 162
9100 Aalborg
Telefon 96 34 40 00
www.sparnord.dk

Redaktionen er sluttet
25. juli 2017

Puljeafkast 2016

Afkast i procent	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Skattepligtig afkast	0,1	0,5	1,0	1,2
Skattefrit afkast	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieafkast	3,7	3,2	2,2	0,7
Samlet afkast	3,8	3,7	3,2	1,9

Puljeafkast 2015

Afkast i procent	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Skattepligtig afkast	-0,1	-0,5	-0,9	-0,6
Skattefrit afkast	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieafkast	22,2	16,6	9,7	3,4
Samlet afkast	22,1	16,1	8,7	2,8

Puljeafkast 2014

Afkast i procent	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Skattepligtig afkast	0,4	1,2	2,2	2,1
Skattefrit afkast	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieafkast	17,1	13,2	8,1	2,7
Samlet afkast	17,6	14,4	10,3	4,8

Puljeafkast 2013

Afkast i procent	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Skattepligtig afkast	0,1	0,3	0,4	0,6
Skattefrit afkast	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieafkast	22,8	16,5	9,4	2,1
Samlet afkast	22,9	16,8	9,8	2,7

Puljeafkastet kan følges måned for måned på
www.sparnord.dk/investering/puljenyt
Det næste nummer af PuljeNyt findes også her -
ca. 1 måned efter udgangen af hvert kvartal.

Retningslinier for Spar Nord Bank A/S' administration af pensionspuljen

Godkendt af direktionen for Spar Nord Bank A/S den 27. februar 2017

Kunden kan vælge hvilken gruppe pensionsmidlerne skal placeres i, eller kunden kan vælge at deltage i Bankvalg.

Spar Nord Bank A/S' Bankvalg består af følgende 4 grupper:

- Gruppe 1: For kunder i alderen op til 45 år
- Gruppe 2: For kunder i alderen 45 til 55 år
- Gruppe 3: For kunder i alderen 55 til 65 år
- Gruppe 4: For kunder over 65 år

Deltagelse i Bankvalg forudsætter, at kunden accepterer – automatisk og uden særskilt aftale – at skifte gruppe efter aldersgrænser. Således skiftes i Bankvalg:

- fra gruppe 1 til gruppe 2, når kunden fylder 45 år
- fra gruppe 2 til gruppe 3, når kunden fylder 55 år
- fra gruppe 3 til gruppe 4, når kunden fylder 65 år.

Gruppeskift sker ved udgangen af det år, hvor kunden har passeret aldersgrænsen.

Såfremt kunden vælger individuelt gruppevalg, skal gruppeskift ske på kundens eget initiativ.

Den enkelte gruppe udgør en selvstændig gruppe med eget VP-depot eller udenlandsk depot. Der er for de enkelte grupper i henhold til Finanstilsynets gældende bekendtgørelse om puljepension og andre skattebegunstigede opspæringsformer mv. af Spar Nord Bank A/S' direktion fastlagt følgende retningslinier for administrationen.

§ 1 Investeringsstrategi og risikoeksponering

GRUPPE 1

Neutral investeringsstrategi: 80% aktier og 20% obligationer

Der investeres primært i danske og udenlandske aktier. Den samlede korrigerede varighed af danske og udenlandske obligationer samt indestående på kontantkonti må ikke overstige 7¹.

Investeringerne foretages inden for følgende rammer:

	Minimum	Maksimum	Se note
Samlet aktieandel	65%	95%	1, 2, 3, 4, 9
Samlet obligationsandel	5%	35%	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Danske og udenlandske aktier	65%	95%	1, 2, 3, 4, 9
Danske og udenlandske erhvervsobligationer og udenlandske statsobligationer	0%	35%	3, 4, 6, 7, 9
Danske stats- og realkreditobligationer	0%	35%	3, 4, 5, 9
Indeksobligationer	0%	20%	4, 8, 9
Kontant indestående i Spar Nord Bank A/S	0%	30%	

GRUPPE 2

Neutral investeringsstrategi: 60% aktier og 40% obligationer

Der investeres primært i danske og udenlandske aktier. Danske og udenlandske obligationer indgår i beholdningen. Den samlede korrigerede varighed af danske og udenlandske obligationer samt indestående på kontantkonti må ikke overstige 7¹.

Investeringerne foretages inden for følgende rammer:

	Minimum	Maksimum	Se note
Samlet aktieandel	45%	75%	1, 2, 3, 4, 9
Samlet obligationsandel	25%	55%	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Danske og udenlandske aktier	45%	75%	1, 2, 3, 4, 9
Danske og udenlandske erhvervsobligationer og udenlandske statsobligationer	0%	40%	3, 4, 6, 7, 9
Danske stats- og realkreditobligationer	15%	55%	3, 4, 5, 9
Indeksobligationer	0%	20%	4, 8, 9
Kontant indestående i Spar Nord Bank A/S	0%	30%	

GRUPPE 3

Neutral investeringsstrategi: 35% aktier og 65% obligationer

Der investeres primært i danske obligationer og en mindre del investeres i danske og udenlandske aktier og obligationer. Den samlede korrigerede varighed af danske og udenlandske obligationer samt indestående på kontantkonti må ikke overstige 7¹.

Investeringerne foretages inden for følgende rammer:

	Minimum	Maksimum	Se note
Samlet aktieandel	20%	50%	1, 2, 3, 4, 9
Samlet obligationsandel	50%	80%	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Danske og udenlandske aktier	20%	50%	1, 2, 3, 4, 9
Danske og udenlandske erhvervsobligationer og udenlandske statsobligationer	0%	45%	3, 4, 6, 7, 9
Danske stats- og realkreditobligationer	25%	80%	3, 4, 5, 9
Indeksobligationer	0%	20%	4, 8, 9
Kontant indestående i Spar Nord Bank A/S	0%	30%	

GRUPPE 4

Neutral investeringsstrategi: 10% aktier og 90% obligationer

Der investeres primært i danske obligationer. En mindre del kan placeres i udenlandske obligationer med lav risiko. Den samlede korrigerede varighed af obligationerne må ikke overstige 5¹. Desuden kan en mindre del investeres i danske og udenlandske aktier.

Investeringerne foretages inden for følgende ramme:

	Minimum	Maksimum	Se note
Samlet aktieandel	0%	25%	1, 2, 3, 4, 9
Samlet obligationsandel	55%	100%	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Danske og udenlandske aktier	0%	25%	1, 2, 3, 4, 9
Danske og udenlandske erhvervsobligationer og udenlandske statsobligationer	0%	35%	3, 4, 6, 7, 9
Danske stats- og realkreditobligationer	55%	100%	3, 4, 5, 9
Indeksobligationer	0%	20%	4, 8, 9
Kontant indestående i Spar Nord Bank A/S	0%	45%	

¹) **Varighed** er et udtryk for den procentvise ændring i beholdningens værdi ved en ændring i renten på 1 procentpoint. En varighed på f.eks. 7 betyder, at beholdningens værdi vil ændres med 7 % ved en renteændring på 1 procentpoint. Ved beregning af varigheden på konverterbare realkreditobligationer, bliver varigheden korrigeret for risikoen for ekstraordinære udtrækninger (benedvnt korrigeret varighed).

Risikoeksponering

Hver enkelt gruppe opgøres for sig.

Opfølgning

Spar Nord Bank A/S's direktion påser månedligt, hvordan investeringsrammerne har været udnyttet.

Fælles retningslinier for alle fire grupper

Puljens aktiver tilhører Spar Nord Bank A/S.

De angivne rammer gælder på anskaffelsestidspunktet. Overskridelse af rammerne som følge af markedsudviklingen kan ske, men skal efterfølgende bringes på plads indenfor 7 bankdage.

Investeringerne i danske og udenlandske aktier skal hver især ske med behørig spredning. Maksimalt 10% af den enkelte gruppes puljemidler må placeres i en enkelt emittents aktier.

Spar Nord Bank A/S er berettiget til at undlade køb, så der kan forekomme perioder, hvor en del af formuen baseres på kontant indestående, dog med overholdelse af ovennævnte investeringsstrategier.

Der beregnes pensionsafkastskat af rente, udbytte og kursreguleringer.

Der kan anvendes afledte finansielle instrumenter samt udføres værdipapirudlån til risikofædækning og porteføljepleje. Brugen af afledte finansielle instrumenter skal altid overholde bestemmelserne i Finanstilsynets gældende bekendtgørelse om puljepension og andre skattebegunstigede opsparingsformer mv.

Investeringerne i aktier og obligationer kan ske i investeringsforeninger og specialforeninger, jf. lov om investeringsforeninger mv. Investeringerne i aktier og obligationer kan tillige ske i andele i andre institutter for kollektiv investering med vedtægtsmæssigt hjemsted i et land, der er medlem af Den Europæiske Union, eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, og som er godkendt i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF (UCITS-direktivet).

Aktieinvesteringer (danske og udenlandske) og udenlandske obligationer kan være placeret som individuel portefølje i en anden finansiell virksomhed, som Spar Nord Bank A/S samarbejder med, og som er anerkendt af myndighederne i et Zone A land.

I øvrigt gælder Finanstilsynets gældende bekendtgørelse om puljepension og andre skattebegunstigede opsparingsformer mv.

§ 2 Omkostninger og handelsvilkår

For grupperne beregnes følgende omkostninger:

Administrationsgebyr

Spar Nord Bank A/S opkræver følgende administrationsgebyr:

For de første 250.000 kr. betales 0,90% p.a. For de næste 250.000 kr. betales 0,60% p.a. For beløb over 500.000 kr. betales 0,30% p.a. Administrationsgebyret beregnes af det gennemsnitlige indestående på kundens pensionskonto tilknyttet puljepensionsordningen. Gebyret beregnes hver måned og bogføres årligt samtidig med afkastet.

Ved opgørelse af puljekontoen samt udtræden af puljen bogføres afkast og administrationsgebyr ved opgørelsen / udtræden.

Depotgebyr - Der betales ikke depotgebyr.

Afregningskursen

Afregningskursen på aktier og obligationer for grupperne vil være identisk med den kurs, som Spar Nord Bank A/S handler til i markedet. Der beregnes ikke kursskæring. Hvis en handelsordre fra grupperne ikke nødvendiggør, at Spar Nord Bank A/S skal handle i markedet, bliver afregningskursen fastsat som markedskursen på det tidspunkt, hvor handlen effektueres.

Gebyr for gruppeskift

Der betales et gebyr på 200 kr. pr. puljekonto for ethvert gruppeskift med undtagelse af aldersbestemt gruppeskift (Bankvalg).

Kurtage

Der beregnes følgende kurtage ved handel i puljegrupperne:

Papirtyper	Satser
Danske obligationer	0,10% af kursværdien
Udenlandske obligationer	0,15% af kursværdien og evt. udenlandske omkostninger
Virksomhedsobligationer	0,25% af kursværdien og evt. udenlandske omkostninger
Danske indeksobligationer	0,10% af kursværdien
Danske aktier	0,375% af kursværdien
Udenlandske aktier	0,70% af kursværdien og evt. udenlandske omkostninger
Investeringsforeninger	0,375% af kursværdien

Tilbagesøgning af udenlandsk skat

Spar Nord Bank A/S afholder omkostningerne overfor eksterne samarbejdspartnere ved tilbagesøgning af udenlandsk udbytteskat. Disse omkostninger bliver viderefordelt blandt puljedeltagerne.

Øvrige:

Evt. handel med futures og optioner sker til gældende markedspriser og de gebyrer, Banken betaler til danske handelspartnere eller tilsvarende udenlandske selskaber og betales af den enkelte gruppe.

Eventuel valutaomveksling sker til Spar Nord Bank A/S' købs- og salgskurser for den pågældende valuta.

Rente af kontant indestående

Puljens kontantindestående forrentes med den til enhver tid gældende årlige, højeste variable kontantrentesats for pensionsindestående i Spar Nord Bank A/S.

§ 3 Afkasttilskrivning og -beregning

Gruppernes regnskabsår følger kalenderåret og afkast tilskrives medio januar det efterfølgende år.

Afkastet af gruppernes investeringer beregnes hver måned med udgangspunkt i kurserne den sidste børsdag i måneden.

Afkastet tilskrives årligt og består af rente og udbytte fra værdipapierne, kursgevinster/kurstab fra disse samt rente af kontant indestående, fratrukket handelsomkostninger.

Beregningen af gruppernes afkast sker i overensstemmelse med bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. samt pensionsafkastbeskatningsloven.

§ 4 Ændring af retningslinierne

Ændringer i investeringsstrategien og risikoeksponeringen kan ske med minimum 1 måneds varsel med ikrafttræden den 1. i en måned.

Ændringer i omkostninger og handelsvilkår kan ske med 1 måneds varsel.

Ændringer kræver godkendelse af direktionen for Spar Nord Bank A/S.

Ved gennemførelse af ændringer vil puljedeltagerne modtage et tilrettet eksemplar af retningslinierne.

Disse retningslinier erstatter tidligere retningslinier og træder i kraft den 1. april 2017.

§ 5 Direktionens godkendelse

Direktionen for Spar Nord Bank A/S har godkendt nærværende retningslinier for administration af pensionspuljen i Spar Nord Bank A/S.

Se iøvrigt *Noter til investeringsrammerne*.

Retningslinier for Spar Nord Bank A/S' administration af pensions-/børneopsparingspuljen: Noter til investeringsrammerne

1. Ved danske aktier forstås aktier, tegningsretter og aktieretter til aktier og konvertible obligationer noteret på Københavns Fondsbørs.
2. Ved udenlandske aktier forstås aktier, tegningsretter og aktieretter til aktier og konvertible obligationer, som er noteret på et reguleret marked udenfor Danmark.
3. Alle aktier og obligationer skal handles på et reguleret marked. Befinder markedet sig i Den Europæiske Union eller i lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, skal markedet være optaget på listen nævnt i art. 47 i direktiv 2004/39/EF om markeder for finansielle instrumenter. Befinder markedet sig ikke i en stat, der er medlem af Den Europæiske Union, eller i lande, som Unionen har indgået aftale med, skal markedet være medlem af World Federation of Exchanges (WFE).
4. Opsparingen kan anbringes i nyemitterede værdipapirer, såfremt der i emissionsbestemmelserne gives tilsagn om, at der vil blive fremsat begæring om optagelse til notering på et reguleret marked (jf. note 3). Såfremt der ikke et år fra emissionen er opnået tilladelse til optagelse til notering, skal værdipapirerne afhændes straks.
5. Ved danske statsobligationer forstås alle typer af obligationer udstedt af eller garanteret af den danske stat, danske kommuner, Grønlands hjemmestyre eller Færøernes landsstyre.
6. Ved udenlandske statsobligationer forstås alle typer af obligationer udstedt af eller garanteret af medlemsstater inden for Den Europæiske Union, stater som Unionen har indgået aftale med eller regionale og lokale myndigheder i andre lande inden for Den Europæiske Union eller lande, som Unionen har indgået aftale med, og hvor de kompetente myndigheder har givet nulvægt.
7. Ved investering i erhvervsobligationer er der krav om rating hos enten Standard and Poors, Moody eller Fitch. Ved investering i erhvervsobligationer udstedt af nordiske selskaber (danske, svenske, finske og norske) er der ikke krav om rating. Udenlandske obligationer skal handles på anerkendte børser.
8. Ved indeksobligationer forstås indekserede obligationer udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller Danmarks Skibskreditfond og noteret på Københavns Fondsbørs.
9. Der kan investeres i danske og udenlandske aktier og obligationer via investeringsforeninger uanset reglerne i note 1 til 8, såfremt investeringsforeningerne opfylder betingelserne for handelssted, jf. note 3.

Generelle vilkår for Spar Nord Bank A/S' pensionspulje

1. Tilmelding

Tilmelding til Spar Nord Bank A/S' pensionspulje - gruppe 1, 2, 3 og 4 - kan ske med virkning fra førstkommande måned.

2. Indskud

En puljekonto er en indlånskonto med en særlig forrentning, tilmeldt en eller flere af bankens puljegrupper. Spar Nord Bank investerer løbende indskuddet/indeståendet på puljekontoen i værdipapirer. Investeringerne i de enkelte grupper foretages efter de retningslinier, som er godkendt af Spar Nord Bank A/S' direktion.

3. Depot

Der kan ikke tilknyttes et individuelt depot til en puljekonto. Til et pensionsdepot er derfor altid tilknyttet en anden indlånskonto end en puljekonto.

4. Bankvalg

Spar Nord Bank A/S' Bankvalg består af følgende 4 grupper:

- Gruppe 1: For kunder i alderen op til 45 år
- Gruppe 2: For kunder i alderen 45 til 55 år
- Gruppe 3: For kunder i alderen 55 til 65 år
- Gruppe 4: For kunder over 65 år

Deltagelse i Bankvalg forudsætter, at kunden accepterer - automatisk og uden særskilt aftale - at skifte gruppe efter aldersgrænser.

5. Individuelt gruppevalg

Kunden kan individuelt vælge gruppe uanset alder.

6. Gruppeskift

Gruppeskift i Bankvalg:

- fra gruppe 1 til gruppe 2, når kunden fylder 45 år
- fra gruppe 2 til gruppe 3, når kunden fylder 55 år
- fra gruppe 3 til gruppe 4, når kunden fylder 65 år

Gruppeskift i Bankvalg sker ved udgangen af det kalenderår, hvor kontohaver har passeret aldersgrænsen.

Gruppeskift i individuelt gruppevalg:

Gruppeskift i individuelt gruppevalg sker kun på kundens eget initiativ. Gruppeskift i individuelt gruppevalg kan ske med 3 ekspeditionsdages varsel til udgangen af en måned.

7. Afkast

Pensionspuljens aktiver tilhører Spar Nord Bank A/S.

Afkastet beregnes hver måned med udgangspunkt i kurserne den sidste børsdag i måneden og består af rente og udbytte fra værdipapirerne, kursgevinst/kurstab fra værdipapirerne samt rente af indestående, der ikke er placeret i værdipapirer, fratrukket handelsomkostninger.

Ved hver måneds slutning udregnes månedens afkast på de enkelte grupper. Det beregnede afkast i de enkelte grupper fordeles ud fra gruppens samlede gennemsnitlige indestående og den enkelte kontos forholdsmæssige andel af det gennemsnitlige indestående i den forløbne måned.

Fra tidspunktet for indtræden i den aftalte gruppe til månedens udgang, forrentes puljekontoen med den til enhver tid gældende årlige, laveste kontantrentesats for pensionsindestående i Spar Nord Bank A/S.

Pensionspuljens regnskabsår følger kalenderåret og afkastet tilskrives én gang årligt, medio januar det efterfølgende år.

Beregningen af gruppernes afkast sker i overensstemmelse med bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglersekskaber med flere samt pensionsafkastbeskatningsloven.

8. Negativt afkast

Hvis en puljegrupes afkast i en måned, på grund af kurstab, bliver negativt, modregnes det negative afkast i årets tidligere måneders positive afkast eller modregnes i førstkommande måned med positivt afkast. Hvis der pr. 31.12. fortsat er negativt afkast, hæves dette på puljekontoen.

9. Offentliggørelse af puljeafkast

Det månedlige puljeafkast offentliggøres på www.sparnord.dk.

Puljenyt udgives hvert kvartal og offentliggøres på www.sparnord.dk. Puljenyt udleveres i enhver af Bankens afdelinger.

Årsudgaven af Puljenyt sendes til samtlige puljekunder, når kalenderåret gøres op.

De tre øvrige kvartalsudgaver af Puljenyt kan på kundens anmodning udleveres i enhver af Bankens afdelinger.

10. Omkostninger

Spar Nord Bank beregner gebyr og omkostninger for administration af pensionspuljen.

Gebyrsatsen og evt. omkostninger fremgår af Retningslinier for Spar Nord Bank A/S' administration af pensionspuljen, godkendt af Spar Nord Banks direktion.

Gebyrer og evt. omkostninger fratrækkes ved tilskrivning af afkastet medio januar det efterfølgende år.

11. Udtræden af pensionspuljen

Kunder i pensionspuljens gruppe 1,2,3 og 4 kan med 3 ekspeditionsdages varsel til udgangen af en måned begære ordningen overflyttet til en anden tilsvarende pensionsordning i Spar Nord Bank.

Overflytningen sker ultimo i den følgende måned.

Ved udtræden af pensionspuljen i kalenderåret bliver afkastet beregnet og tilskrevet sammen med administrationsgebyret pr. udtrædelsesdagen.

Fra udtrædelsesmåned og til ekspeditionsdag forrentes midlerne med Bankens årlige, laveste kontantrentesats for pensionsindestående.

Hvis afkastet er negativt, se beskrivelse under punkt "8. Negativt afkast".

12. Overførsel

Kunder i pensionspuljen kan begære puljekontoen overflyttet:

- til et andet pengeinstitut
- til et forsikringsselskab
- til en pensionskasse

Overførslen sker ultimo i den følgende måned.

Hvis der er optjent negativt afkast på en puljekonto kan overførsel til andet pengeinstitut kun finde sted, hvis:

- det modtagende pengeinstitut indfrier det negative afkast
- kunden selv indbetaler det negative afkast kontant
- beløbet kan hæves på puljekontoen

Overførsel af puljepensionskonto skal ske ved iagttagelse af Bankens sædvanlige opsigelsesfrister for pensionsordninger, og der beregnes et overførselsgebyr i henhold til Spar Nord Banks Prisinformation. Overførselsgebyret hæves på puljekontoen.

13. Ophør

Spar Nord Bank A/S kan med 3 måneders varsel til udgangen af 1 måned meddele, at pensionspuljen ophører.

Kontiene vil da efterfølgende blive forrentet med den til enhver tid værende kontantrente for pensionsindestående.

14. Øvrige forhold

Disse generelle vilkår erstatter tidligere generelle vilkår og træder i kraft den 1. april 2017. Ændres de generelle vilkår vil et nyt eksemplar blive tilsendt puljedeltagerne.

Retningslinier for Spar Nord Bank A/S' administration af børneopsparingspuljen

Godkendt af direktionen for Spar Nord Bank A/S, 27. februar 2017.

Spar Nord Bank A/S' pulje til børneopsparing består af 4 grupper, gruppe 1-4, som administrativt indgår i Spar Nord Bank A/S' pensionspulje, gruppe 1-4, og har samme investeringsstrategi som disse grupper.

Den enkelte gruppe udgør en selvstændig gruppe med eget VP-depot eller udenlandsk depot. Der er for de enkelte grupper i henhold til Finanstilsynets gældende bekendtgørelse om puljepension og andre skattebegünstigede opsparingsformer mv., af Spar Nord Bank A/S' direktion fastlagt følgende retningslinier for administrationen.

§1 Investeringsstrategi og risikoeksponering

GRUPPE 1

Neutral investeringsstrategi: 80% aktier og 20% obligationer.

Der investeres primært i danske og udenlandske aktier. Den samlede korrigerede varighed af danske og udenlandske obligationer samt indestående på kontantkonti må ikke overstige 7¹.

Investeringerne foretages inden for følgende rammer:

	Minimum	Maksimum	Se note
Samlet aktieandel	65%	95%	1, 2, 3, 4, 9
Samlet obligationsandel	5%	35%	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Danske og udenlandske aktier	65%	95%	1, 2, 3, 4, 9
Danske og udenlandske erhvervsobligationer og udenlandske statsobligationer	0%	35%	3, 4, 6, 7, 9
Danske stats- og realkreditobligationer	0%	35%	3, 4, 5, 9
Indeksobligationer	0%	20%	4, 8, 9
Kontant indestående i Spar Nord Bank A/S	0%	30%	

GRUPPE 2

Neutral investeringsstrategi: 60% aktier og 40% obligationer.

Der investeres primært i danske og udenlandske aktier. Danske og udenlandske obligationer indgår i beholdningen. Den samlede korrigerede varighed af danske og udenlandske obligationer samt indestående på kontantkonti må ikke overstige 7¹.

Investeringerne foretages inden for følgende rammer:

	Minimum	Maksimum	Se note
Samlet aktieandel	45%	75%	1, 2, 3, 4, 9
Samlet obligationsandel	25%	55%	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Danske og udenlandske aktier	45%	75%	1, 2, 3, 4, 9
Danske og udenlandske erhvervsobligationer og udenlandske statsobligationer	0%	40%	3, 4, 6, 7, 9
Danske stats- og realkreditobligationer	15%	55%	3, 4, 5, 9
Indeksobligationer	0%	20%	4, 8, 9
Kontant indestående i Spar Nord Bank A/S	0%	30%	

GRUPPE 3

Neutral investeringsstrategi: 35% aktier og 65% obligationer.

Der investeres primært i danske obligationer og en mindre del investeres i danske og udenlandske aktier og obligationer. Den samlede korrigerede varighed af danske og udenlandske obligationer samt indestående på kontantkonti må ikke overstige 7¹.

Investeringerne foretages inden for følgende rammer:

	Minimum	Maksimum	Se note
Samlet aktieandel	20%	50%	1, 2, 3, 4, 9
Samlet obligationsandel	50%	80%	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Danske og udenlandske aktier	20%	50%	1, 2, 3, 4, 9
Danske og udenlandske erhvervsobligationer og udenlandske statsobligationer	0%	45%	3, 4, 6, 7, 9
Danske stats- og realkreditobligationer	25%	80%	3, 4, 5, 9
Indeksobligationer	0%	20%	4, 8, 9
Kontant indestående i Spar Nord Bank A/S	0%	30%	

GRUPPE 4

Neutral investeringsstrategi: 10% aktier og 90% obligationer.

Der investeres primært i danske obligationer. En mindre del kan placeres i udenlandske obligationer med lav risiko. Den samlede korrigerede varighed af obligationerne må ikke overstige 5¹. Desuden kan en mindre del investeres i danske og udenlandske aktier.

Investeringerne foretages inden for følgende rammer:

	Minimum	Maksimum	Se note
Samlet aktieandel	0%	25%	1, 2, 3, 4, 9
Samlet obligationsandel	55%	100%	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Danske og udenlandske aktier	0%	25%	1, 2, 3, 4, 9
Danske og udenlandske erhvervsobligationer og udenlandske statsobligationer	0%	35%	3, 4, 6, 7, 9
Danske stats- og realkreditobligationer	55%	100%	3, 4, 5, 9
Indeksobligationer	0%	20%	4, 8, 9
Kontant indestående i Spar Nord Bank A/S	0%	45%	

1) **Varighed** er et udtryk for den procentvise ændring i beholdningens værdi ved en ændring i renten på 1 procentpoint. En varighed på f.eks. 7 betyder, at beholdningens værdi vil ændres med 7 % ved en renteændring på 1 procentpoint. Ved beregning af varigheden på konverterbare realkreditobligationer, bliver varigheden korrigeret for risikoen for ekstraordinære udtrækninger (benævnt korrigeret varighed).

Risikoeksponering

Hver enkelt gruppe opgøres for sig.

Opfølgning

Spar Nord Bank A/S's direktion påser månedligt, hvordan investeringsrammerne har været udnyttet.

Fælles retningslinier for alle fire grupper

Puljens aktiver tilhører Spar Nord Bank A/S. De angivne rammer gælder på anskaffelsestidspunktet. Overskridelse af rammerne som følge af markedsudviklingen kan ske, men skal efterfølgende bringes på plads indenfor 7 bankdage.

Investeringerne i danske og udenlandske aktier skal hver især ske med behørig spredning. Maksimalt 10% af den enkelte gruppes puljemidler må placeres i en enkelt emittents aktier.

Spar Nord Bank A/S er berettiget til at undlade køb, så der kan forekomme perioder, hvor en del af formuen baseres på kontant indestående, dog med overholdelse af ovennævnte investeringsstrategier.

Der kan anvendes afledte finansielle instrumenter samt udføres værdipapirudlån til risikoafdækning og porteføljepleje. Brugen af afledte finansielle instrumenter skal altid overholde bestemmelserne i Finanstilsynets gældende bekendtgørelse om puljepension og andre skattebegunstigede opsparingsformer mv.

Investeringerne i aktier og obligationer kan ske i investeringsforeninger og specialforeninger, jf. lov om investeringsforeninger mv. Investeringerne i aktier og obligationer kan tillige ske i andele i andre institutter for kollektiv investering med vedtægtsmæssigt hjemsted i et land, der er medlem af Den Europæiske Union, eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, og som er godkendt i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF (UCITS-direktivet).

Aktieinvesteringer (danske og udenlandske) og udenlandske obligationer kan være placeret som individuel portefølje i en anden finansiell virksomhed, som Spar Nord Bank A/S samarbejder med, og som er anerkendt af myndighederne i et Zone A land.

I øvrigt gælder Finanstilsynets gældende bekendtgørelse om puljepension og andre skattebegunstigede opsparingsformer mv.

§2 Omkostninger og handelsvilkår

For puljen beregnes følgende omkostninger:

Administrationsgebyr

Puljedeltagerne betaler hvert år et puljeadministrationsgebyr på 0,90% p.a.

Administrationsgebyret beregnes af det gennemsnitlige indestående på kundens børneopsparingskonto tilknyttet puljeordningen. Gebyret beregnes hver måned og bogføres årligt samtidig med afkastet. Ved opgørelse af puljekontoen samt udtræden af puljen bogføres afkast og administrationsgebyr ved opgørelse / udtræden.

Depotgebyr

Der betales ikke depotgebyr.

Afregningskursen

Afregningskursen på aktier og obligationer for puljen vil være identisk med den kurs, som Spar Nord Bank A/S handler til i markedet. Der beregnes ingen kursskæring.

Hvis en handelsordre fra puljen ikke nødvendigvis, at Spar Nord Bank A/S skal handle i markedet, bliver afregningskursen fastsat som markedskursen på det tidspunkt, hvor handlen effektueres.

Gebyr for gruppeskift

Det er gratis at skifte gruppe én gang årligt, derefter betales et gebyr på 200 kr. pr. puljekonto for hvert gruppeskift inden for samme kalenderår.

Kurtage

Der beregnes følgende kurtage ved handel i puljen:

Papirtyper	Satser
Danske obligationer	0,10% af kursværdien
Udenlandske obligationer	0,15% af kursværdien og evt. udenlandske omkostninger
Virksomhedsobligationer	0,25% af kursværdien og evt. udenlandske omkostninger
Danske indeksobligationer	0,10% af kursværdien
Danske aktier	0,375% af kursværdien
Udenlandske aktier	0,70% af kursværdien og evt. udenlandske omkostninger
Investeringsforeninger	0,375% af kursværdien

Tilbagesøgning af udenlandsk skat

Spar Nord Bank A/S afholder omkostningerne overfor eksterne samarbejdspartnere ved tilbagesøgning af udenlandsk udbytteskat. Disse omkostninger bliver viderefordelt blandt puljedeltagerne.

Øvrige

Evt. handel med futures og optioner sker til gældende markedspriser og til de gebyrer, Banken betaler til danske handelspartnere eller tilsvarende udenlandske selskaber, og betales af puljen.

Eventuel valutaomveksling sker til Spar Nord Bank A/S' købs- og salgskurser for den pågældende valuta.

Rente af kontant indestående

Puljens kontantindestående forrentes med den til enhver tid gældende årlige, højeste variable kontantrentesats for pensionsindestående i Spar Nord Bank A/S.

§3 Afkasttilskrivning og -beregning

Gruppernes regnskabsår følger kalenderåret og afkast tilskrives medio januar det efterfølgende år.

Afkastet af gruppernes investeringer beregnes hver måned med udgangspunkt i kurserne den sidste børsdag i måneden. Afkastet tilskrives årligt og består af rente og udbytte fra værdipapirerne, kursgevinster/kurstab fra disse samt rente af kontant indestående, fratrukket handelsomkostninger.

Beregningen af puljens afkast sker i overensstemmelse med bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

§4 Ændring af retningslinierne

Ændringer i investeringsstrategien og risikoeksponeringen kan ske med minimum 1 måneds varsel med ikrafttræden den 1. i en måned.

Ændringer i omkostninger og handelsvilkår kan ske med 1 måneds varsel.

Ændringer kræver godkendelse af direktionen for Spar Nord Bank A/S.

Ved gennemførelse af ændringer vil puljedeltagerne modtage et tilrettet eksemplar af retningslinierne.

Disse retningslinier erstatter tidligere retningslinier og træder i kraft den 1. april 2017.

§5 Direktionens godkendelse

Direktionen for Spar Nord Bank A/S har godkendt nærværende retningslinier for administration af børneopsparingspulje i Spar Nord Bank A/S.

Se iøvrigt Noter til investeringsrammerne.

Retningslinier for Spar Nord Bank A/S' administration af pensions-/børneopsparingspuljen: Noter til investeringsrammerne

1. Ved danske aktier forstås aktier, tegningsretter og aktieretter til aktier og konvertible obligationer noteret på Københavns Fondsbørs.
2. Ved udenlandske aktier forstås aktier, tegningsretter og aktieretter til aktier og konvertible obligationer, som er noteret på et reguleret marked udenfor Danmark.
3. Alle aktier og obligationer skal handles på et reguleret marked. Befinder markedet sig i Den Europæiske Union eller i lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, skal markedet være optaget på listen nævnt i art. 47 i direktiv 2004/39/EF om markeder for finansielle instrumenter. Befinder markedet sig ikke i en stat, der er medlem af Den Europæiske Union, eller i lande, som Unionen har indgået aftale med, skal markedet være medlem af World Federation of Exchanges (WFE).
4. Opsparingen kan anbringes i nyemitterede værdipapirer, såfremt der i emissionsbestemmelserne gives tilsagn om, at der vil blive fremsat begæring om optagelse til notering på et reguleret marked (jf. note 3). Såfremt der ikke et år fra emissionen er opnået tilladelse til optagelse til notering, skal værdipapirerne afhændes straks.
5. Ved danske statsobligationer forstås alle typer af obligationer udstedt af eller garanteret af den danske stat, danske kommuner, Grønlands hjemmestyre eller Færøernes landsstyre.
6. Ved udenlandske statsobligationer forstås alle typer af obligationer udstedt af eller garanteret af medlemsstater inden for Den Europæiske Union, stater som Unionen har indgået aftale med eller regionale og lokale myndigheder i andre lande inden for Den Europæiske Union eller lande, som Unionen har indgået aftale med, og hvor de kompetente myndigheder har givet nulvægt.
7. Ved investering i erhvervsobligationer er der krav om rating hos enten Standard and Poors, Moody eller Fitch. Ved investering i erhvervsobligationer udstedt af nordiske selskaber (danske, svenske, finske og norske) er der ikke krav om rating. Udenlandske obligationer skal handles på anerkendte børser.
8. Ved indeksobligationer forstås indeksejede obligationer udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller Danmarks Skibskreditfond og noteret på Københavns Fondsbørs.
9. Der kan investeres i danske og udenlandske aktier og obligationer via investeringsforeninger uanset reglerne i note 1 til 8, såfremt investeringsforeningerne opfylder betingelserne for handelssted, jf. note 3.

Generelle vilkår for Spar Nord Bank A/S' børneopsparingspulje

Spar Nord Bank A/S's børneopsparingspulje består af 4 grupper, gruppe 1-4, som indgår administrativt i Spar Nord Banks pensionspulje, gruppe 1-4, og har samme investeringsstrategi som disse grupper.

1. Tilmelding

Tilmelding til Spar Nord Bank A/S's børneopsparingspulje kan ske med virkning fra førstkommande måned.

Det beløb, som skal deltage i puljen, fastsætter på gældende betingelser og vilkår, herunder rentevilkår for hovedkontoen, indtil det aftalte overførelstidspunkt.

2. Indskud

En puljekonto er en indlånskonto med en særlig forentning, tilmeldt en eller flere af bankens puljegrupper. Spar Nord Bank investerer løbende indskuddet/indestående på puljekontoen i værdipapirer. Investeringerne i de enkelte gruppe foretages efter de retningslinier, som er godkendt af Spar Nord Bank A/S's direktion.

3. Depot

Der kan ikke tilknyttes et individuelt depot til en puljekonto. Til et børneopsparingsdepot er derfor altid tilknyttet en anden indlånskonto end en puljekonto.

4. Indplacering i grupper

Ved indtræden i puljen vælges, hvilke(n) puljegruppe(r) børneopsparingen ønskes placeret i. Ændring i valg af puljegruppe sker kun på kundens eget initiativ. Gruppeskift i individuelt gruppevalg kan ske med 3 ekspeditionsdages varsel til udgangen af en måned.

Som udgangspunkt deltager kunden i puljens gruppe 1-4 indtil udløb af bindingsperioden på hovedkontoen. Kunden bliver 3 år før udløb informeret om mulighederne og kan således vælge:

- at udtræde af puljens gruppe 1-4
- at forblive i puljens gruppe 1-4 indtil udløb af bindingsperioden på hovedkontoen

Ved indtrædelse i puljens gruppe 1-4 skal kunden underskrive erklæring om, at placeringen sker i henhold til kundens eget valg og for kundens egen risiko.

5. Afkast

Børneopsparingspuljens aktiver tilhører Spar Nord Bank A/S.

Afkastet beregnes hver måned med udgangspunkt i kurserne den sidste børsdag i måneden og består af rente og udbytte fra værdipapirerne, kursgevinst/kurstab fra disse samt rente af indestående, der ikke er placeret i værdipapirer, fratrukket handelsomkostninger.

Ved hver måneds slutning udregnes månedens afkast på de enkelte grupper.

Det beregnede afkast i de enkelte grupper fordeles ud fra gruppens samlede gennemsnitlige indestående og den enkelte kontos forholdsmæssige andel af det gennemsnitlige indestående i den forløbne måned.

Fra tidspunktet for indtræden i den valgte puljegruppe til månedens udgang forrentes puljekontoen med kontant rente for børneopsparingskonti.

Børneopsparingspuljens regnskabsår følger kalenderåret og afkastet tilskrives én gang årligt, medio januar det efterfølgende år.

Beregning af puljens afkast sker i overensstemmelse med bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerelskaber med flere.

Negativt afkast

Hvis en puljegrupes afkast i en måned, på grund af kurstab, er negativt, modregnes det negative afkast i årets tidligere måneders positive afkast eller modregnes i førstkommande måned med positivt afkast. Hvis der pr. 31.12. fortsat er negativt afkast, hæves dette på puljekontoen.

6. Offentliggørelse af puljeafkast

Det månedlige puljeafkast offentliggøres på www.sparnord.dk.

Puljenyt udgives hvert kvartal og offentliggøres på www.sparnord.dk. Puljenyt udleveres i enhver af Bankens afdelinger.

Årsudgaven af Puljenyt sendes til samtlige puljekunder, når kalenderåret gøres op.

De tre øvrige kvartalsudgaver af Puljenyt kan på kundens anmodning udleveres i enhver af Bankens afdelinger.

7. Omkostninger

Spar Nord Bank beregner gebyr og omkostninger for administration af børneopsparingspuljen. Gebyrsatsen og evt. omkostninger fremgår af Retningslinier for Spar Nord Bank A/S' administration af børneopsparingspuljen, godkendt af Spar Nord Banks direktion. Gebyrer og evt. omkostninger fratrækkes ved tilskrivning af afkastet medio januar det efterfølgende år.

8. Udtræden af børneopsparingspuljen

Indskydere i børneopsparingspuljen kan med 3 ekspeditionsdages varsel til udgangen af en måned begære, at børneopsparingen ikke længere skal være tilmeldt en eller flere af bankens puljegruppe(r). Udtræden sker ultimo i den følgende måned.

Ved udtræden af børneopsparingspuljen i kalenderåret bliver afkastet beregnet og tilskrevet sammen med administrationsgebyret pr. udtrædelsesdagen. Hvis afkastet er negativt, se beskrivelsen under pkt. 5. Negativt afkast.

9. Overførsel

Indskydere i børneopsparingspuljen kan begære børneopsparingsordningen overflyttet til et andet pengeinstitut. Overførslen sker ultimo i den følgende måned.

Hvis der er optjent negativt afkast på en puljekonto kan overførsel til andet pengeinstitut kun finde sted, hvis beløbet kan hæves på puljekontoen.

10. Ophør

Spar Nord Bank kan med 3 måneders varsel til udgangen af en måned meddele, at børneopsparingspuljen ophører. Kontiene vil da efterfølgende blive forrentet med Spar Nord Banks kontante rente for børneopsparingskonti.

11. Øvrige forhold

Disse generelle vilkår erstatter tidligere generelle vilkår og træder i kraft den 1. april 2017. Ændres de generelle vilkår vil et nyt eksemplar blive tilsendt puljedeltagerne.

Spar Nord Bank A/S
Skelagervej 15
Postboks 162
9100 Aalborg

Telefon 96 34 40 00
Telefax 96 34 45 60
www.sparnord.dk
sparnord@sparnord.dk

CVR. nr. 13 73 75 84